

LITERATURA

Pedro Mairal

AUTOR DE 'MANIOBRAS DE EVASIÓN'

“Tenir fills és una ruptura mental que afavoreix la creativitat”

S.M.
BARCELONA

Com es pot sobreviure escrivint? Per què escrivim? Com és la vida d'un escriptor dins i fora de l'escenari? Pedro Mairal (Buenos Aires, 1970) va guanyar el premi Clarín el 1998 amb la seva primera novel·la, *Una noche con Sabrina Love* (Libros del Asteroide), i ha escrit contes, guions i poesia, com ara *Tigre como los pájaros* o la trilogia *Pornosonetos*. La seva última novel·la va ser *La uruguaya*, però abans va moure's en “la perifèria” de la paraula i va acabar escrivint, sense ser-ne conscient, un llibre: *Maniobras de evasión* (Libros del Asteroide).

Al conte *Un ómnibus en el aire* parla de com, després d'un accident, va descobrir la seva vocació i la força del llenguatge.

Les paraules em van ajudar a lligar caps. No sabia qui era ni què volia, i quan vaig començar a llegir autors que m'agradaven, com Borges o Cortázar, vaig pensar que volia provocar el que ells provocaven. Les paraules em van ajudar a tenir més seguretat, a conèixer amb la incertesa. Em vaig haver d'inventar la manera de viure de la literatura, perquè a casa hi havia amor per l'art i la literatura, però ningú havia escollit l'art com a forma de vida. No tenia model.

¿El pas de viure d'escriure va ser difícil?

Tenia un pare solvent i vaig guanyar el premi Clarín, de 50.000 dòlars. Vaig començar a treballar de guionista, feia encàrrecs... Vaig descobrir la perifèria de la paraula, hi havia feina i em podia guanyar la vida. I ho vaig fer, per a sorpresa de tothom.

Al llibre reflexiona força sobre la “perifèria” de la paraula. Com els diferents encàrrecs o el blog que escrivia li servien d'excusa per no escriure un llibre. Diu que, fins i tot, es va lligar amb una bufanda a la cadira per obligar-se a escriure. Em sembla bé qüestionar la idea del llibre. *Maniobras de evasión* és un llibre que sorgeix dels textos escrits al blog i en diferents mitjans de comunicació. Em vaig escapar de la idea d'escriure un llibre, però l'estava escrivint sense ser-ne conscient. Hi ha moltes maneres d'escriure un llibre. Tot el que faig, al capdavant, és un llibre. Vaig aprendre a no preocupar-me per això. Sempre estic treballant en alguna cosa i després ja veuré en què acaba, i, si no ho faig jo, potser ho

DANI RÍOS

fa un editor com Leila Guerriero [va seleccionar els textos]. Al capdavant, he acabat construint una autobiografia o una cosa semblant.

¿És una autobiografia?

Una autobiografia no autoritzada o un autobiografia involuntària [somriu]. En vaig adonar que obrint petites finestres podia explicar-me o explicar com em vaig convertir en una persona que escriu.

Però també és un observador una mica ocult.

Sí, sempre em va agradar aquest rol, de nen tímid, la sensació de no existir del tot. Però al final la vida t'empenya a l'escenari amb matusseria. Tens fills, has de pagar impostos... Facis el que facis, sempre t'impulsa a l'escenari: la malaltia dels altres o la teva també t'hi obliga. La idea d'estar a l'altra banda del vidre no és real.

En un dels contes també ironitza sobre l'egocentrisme.

Són anècdotes completament reals. Està bé assumir que hi ha gent a qui li agrada el que escrius i molta gent a qui no li interessa. No t'has de dei-

xar engolir per l'egocentrisme i per aquest món que consagra la figura de l'escriptor. He de fer la cua quan vaig al banc, i els meus fills em fan tocar de peus a terra. En aquests viatges [de promoció del llibre] em sento com un príncep de la cultura, però tot s'acaba quan arribo a casa. Aquesta il·lusió no és sostenible.

És curiós, però quan parla de poesia sovint surten els fills.

Que bo que hagi observat això. Els fills destrueixen la teva vida anterior, però això és bo, en general, perquè si no jo hauria sigut un maniàtic tota la vida. Aquesta ruptura mental afavoreix la creativitat. Et treu del teu jo. Ara em passa amb la meua filla petita, amb les paraules que inventa, com *petaflor*. L'aproximació que tenen al llenguatge, la mirada...

Emfatitza la necessitat que el lector oïri, toqui... ¿És difícil comunicar tot el que provoca l'entorn?

Utilitzo els cinc sentits, recordo sempre que el lector té un cos, intento que el text passi pel seu cos. Es tracta de mostrar la subjectivitat, tot el que provoca la trobada amb una persona, recordar la infància, utilitzar el cos radar. És com construir un *Matrix* de vida paral·lela.

Reflexiona també sobre les generacions literàries.

Les generacions literàries són més hormonals que manifestos estètics: la gent es coneix, s' enamora, té fills... No vull animalitzar el tema, però crec que la escriptura té a veure amb la creació col·lectiva. Vaig viure el moment en què la dinàmica de la poesia es traslladava a la narrativa: la gent es reunia, debatia, es feien lectures comunes... Va passar amb la crisi, quan les grans editorials van deixar d'editar gent jove. I després vaig entrar en el món dels blogs, que van funcionar com una xarxa social en què et llegien. Crec que tota generació ha de trobar el seu to natural. Tots comencem copiant els grans i després hem de trobar el nostre to, i el blog m'hi va ajudar, vaig abaixar el meu to hiperlletari. Ara no escric a les xarxes socials perquè Facebook em sembla horros. Ara escric cançons amb un amic, hem creat un duet que es diu Pensé Que Era Viernes. Allà he trobat un nou espai.

Comunicar
“Utilitzo els cinc sentits, recordo sempre que el lector té un cos”

Literatura
“Les paraules em van ajudar a tenir més seguretat, a conèixer amb la incertesa”

Julio Muñoz Ramonet, en su única foto publicada

Una de les úniques fotografies de Muñoz, que va aparèixer a *La Vanguardia* el 5 de novembre del 1985.

col·laborador de la família Muñoz Ramonet, Bernd Walter. Quan el 25 de juliol del 2013, després d'anys de litigi, finalment les filles de l'empresari van donar mig centenar de claus per obrir totes les portes de la finca del carrer Muntaner al consistori, estava pràcticament buida. Les obres d'art s'havien esvaït.

Llibre segrestat

Escriure sobre Muñoz Ramonet és agosarat. Xavier Muñoz va publicar *Muñoz Ramonet, societat il·limitada* (Edicions 62) el 2003, però avui aquest llibre no es pot trobar a cap llibreria. Només es pot localitzar en mercats de col·leccionistes i de segona mà per un preu que pot superar els 200 euros. Com explica Xavier Muñoz, quan estava a punt de publicar-se la quarta edició del llibre, les filles de l'empresari van interposar una demanda judicial. Es van retirar els llibres dels punts de venda.

El nou llibre de Comanegra pot ajudar a conèixer millor qui era l'obscur empresari: “No tenia cap tipus d'empatia i, per tant, era capaç de qualsevol cosa”, diu l'editor Joan Sala. Risques hi veu un personatge molt actual: “Explica moltes coses sobre la relació entre el poder econòmic i polític, com es produïa en el passat i com es pot produir en un món com l'actual amb una gran desregularització econòmica”.